

A növekedés kísértése

A csüggedés mocsara is megkönyékezett: elkeseredetten pereltem a néppel a templom üres padjai miatt. A figyelmeztetés nem késett. Egy budapesti vendégünk, Erzsike néni figyelmeztetett:

– Elkeseredett lélekkel nem lehet örömuzenetet hirdetni!

Igaza volt. Hiszen kiknek is prédikálok? Sorén Kierkegaardtól is megkaptam a magamét. „A te elsőszámú hallgatód – írja – az Úrjézus Krisztus, aki éppen arra figyel: mennyi-

re alkalmazod magadra, amit mondasz. Nagy dolog, nagy felelősség igehirdetőnek lenni.”

Amikor kísérteni kezdett a növekedés, a száradt kezű ember szombatnapi gyógyításának igéje tanított: Jézus és tanítványai szombatnapon mentek be a zsinagógába és „vala ott egy ember”. Tudottan: a zsinagóga dugig tömve. Mégis a gyógyító Jézus Krisztus számára az égi statisztikában csak egyet tartottak számon. Vajon jelen vagyok-e, amikor köztük vagyok? „Ha ketten vagy hárman az én nevemben együtt vannak” - rengeteget mondogatjuk már-már sablonos imáinkban... De feltétel itt az „én nevemben”! Nem statisztika ez a kettő-három, hanem azok száma, ezúttal a legalacsonyabb, az alsó határa azoknak, akik úgy vannak együtt, mint konkrét bűneikből szabadításra vágyók! Jézus neve: Szabadítót jelent. Jelen lehet-e szabadítóként Jézus Krisztus a mi gyülekezetünkben? A zsúfolt templomban sincsenek sokkal többen a szabadulást, a Krisztus szabadítását óhajtóknál.

Elkezdjük a családlátogatást, a vallásoktatást, énekkart szerveztünk, disznótorba, lakodalmakba jártunk, mégis lassan kezdett a gyülekezet felmelegedni. Lassan növekedett a templomosok száma. Meg kellett értenem: nincs üres templom. Az Ige titkába az angyalok is vágyakoznak beletekinteni. (1Pt 1,12) Krisztus testének jelenlétében mindenki jelen van. Nincs ebben semmi misztikus: az ősatyák, Ábrahámék, a próféták, Pálék, az elmúlt századok hívői valamiképpen mind részesei az istentiszteletnek. Nem kell-e szégyenkezni közöttük: emberi bölcselkedés hitető beszédét szólom-e vagy az evangéliumot, amely Istennek hatalma és ereje: a megfeszített és feltámadott Krisztust hirdetem-e? Arra az igehirdetésre, amely nem „érdekes” az angyaloknak, az atyáknak, az előttünk járók nemzedékének, nem kíváncsiak a hegyközpályiak sem. Így hát mindig teli templomban prédikálok, akkor is, ha a 83 éves Mari néni és Asztalos Erzsikén kívül senkit az égvilágon nem látok a padokban. Ez a bizonyosság mégsem jelenti, hogy megnyugodhatom a létszám tekintetében.

Ha a hiúság kísértett meg: no lám, kezdenek járni, már 80-an is vannak, akkor arra figyelmeztet bensőmben valaki: azokat számold, akik nincsenek itt: 520-ból vannak most 80-

an? Az ilyen számlálást nem úszom meg orcám pirulása nélkül...

Ha ők, a gyülekezet tagjai nem jönnek, még mindig mehetek én. Feleségemmel együtt jártunk hozzájuk, egyetlen család sem maradt látogatás nélkül. Imádkozva indultunk, töprengéssel, kétségekkel: menjünk, ne menjünk? Sokak számára kényelmetlen, nem látnak szívesen, tudják: nem bratyizásra-bo-rozásra megyünk.

Volt úgy: tudván tudtuk, otthon vannak, de mire odaértünk, zárt ajtó fogadott. „Ha nem fogadnak be valamely házba, menjetek tovább!” Tovább mentünk, ámde nem számoltak visszatérésünkkel, újabb próbálkozásunkkal, így visszafelé jövet ámulatukra már a nyitott ajtón léptünk be!

Vasárnap, ha nem dolgoztak, a szem rágógumija, a tévé előtt ültek. Megkértük őket, zárják el. Némelyek kelleetlenül meztetést. Mások már előre elzárták, nem várták meg a figyelmeztetést. Elbeszélgettünk erről-arról, míg végül vagy akár közben is előkerült a Szentírás. Később már igényelték a lelkipásztor látogatását. Imádsággal zárult csaknem minden látogatás. Nem mindenki szerette ezt, mégis mindenki elvárta a szíve mélyén. Meg kell értenünk népünket. Talán évszázadokon át nem ez volt a módi. A mi református népünknek „kegyeleti időre” van szüksége. „Hát egy ország egy nap jön-e a világra, és egy nép egyszerre születik-e?” (Ézs 66,8)

Én szerettem volna megérni itt az egy napot. A nagy ébredés napját, a nagy népszámlálást! Hogy láthassam, ennyien s ennyien tértek meg. De a csirkéket nem tavasszal, hanem ősszel kell számolni – tartja a falusi nép. Minden megmozdulásnak, ébredésnek eljön az ősze. Hányan maradnak, amikor az aratás Ura elszámoltat?

Voltak humoros esetek is! Az öreg Bonác bácsi, közel a kilencvenhez, a falu kondása volt. Meglátogattuk. Tiszta szobában, három nagy hófehér párnával a feje alatt feküdt ágyán. Hiába mutatkoztam be, nem tudta, ki vagyok. Ő beszélt nekem a „fiatal papról”, aki nemrég került a gyülekezetbe.

Nem sok lehet már hátra az öregnek, hogyan kezdjem el a szót a Megmentő Szabadítóról. Ő maga segített ebben nekem. Ízesen mesélte: a szürke kanja egyszer, a nagy bűgások idején

nekirontott, fellökte s majd felhasította, félelmetes agyaráat már beleakasztotta, amikor odaérkezett egy falubelije, aki a mezőről jött, s megmentette a haláltól. A jó Isten idejében küldte oda Gyulát.

Megérkeztünk: Isten idejében, a maga órájában küldte el Fiát. Ő szabadított meg Ady kifejezésével „a disznófejű Nagyúr” agyaráatól. A mi dolgunk az: higgyünk abban a Szabadítóban, és köszönjük meg neki, amit tett értünk.

Elköszöntünk. Az öreg is, ilyenképpen:

– Már bocsássa meg magának az az egy jó Isten, hogy meglátogatott! – Persze nem ezt akarta mondani, de így álltak össze a szavak.

– Rá is fér a bocsánat – mondom halkán. Nemigen érti az öreg. De hát nem is neki, hanem nekem, a lelkipásztornak kellene leginkább értenem: rám fér a bocsánat.

Már majdnem minden családban megfordultunk. Még volt egy, az egyetlen, ahová nem lehetett bejutni, mert a család-fő ateistának vallotta magát. A papot hivatalból is utálta. Vasárnaponként megfigyelte: kik járnak a templomba s a valóságára.

Az egyetlen ateista beteg lett. Nem hagyhattuk ki a sorból. Nem tekintette magát egyháztagnak, de a „mindenkinek köteles vagyok” páli alapon, sokat tusakodva elindultunk az új sorra, R. Gyuri bácsiékhöz... Pulzusunk jelezte a feszültséget. Már az utcai kisajtóban megtorpantunk. A Gyuri bácsi rosszkedvű pásztor kutyája fogadott. Idegenek voltunk számára is.

Nem hátrálhattunk meg. Vonuljon vissza az eb. Beszélni kezdtünk vele.

– Nézd, mi értékeljük a te gazdád iránti hűségedet. A mi gazdánk nagy Úr! Engedj beljebb. – Valamivel hátrább tüzelő, ugató, fogát vicsorító állásba helyezkedett. Pár lépést, míg ő hátra, mi előre. Lassan araszoltunk a tornác felé, útközben biztosítottuk gazdája iránti jó szándékunkról. Meg kell tanulnunk a kutyák nyelvét. Vajon csak emberekre vonatkozik a pünkösdi csoda: „mindenik a maga nyelvén hallotta őket szólani”? (ApCsel 2,6) Assisi Ferenc is tudott a halak, a madarak, sőt a gubbiói farkas nyelvén is szólani.

Eb barátunk végül a tornác küszöbére ült, s ott már nem

segített ékesszólásom, a „captatio benevolentiae”, ahogy a régiek mondták.

Mondom neki érveimből kifogyva:

– Nézd, ez olyan sakk-matt helyzet: te se engedsz a 48-ból, mi sem. Sakk-matt! – Erre a kutyus farkcsóválással válaszolt, felállt ülőkéjéről, s szabaddá tette utunkat a gazdája felé.

Aki nem hisz a csodákban, az kint marad az ajtón. Elébünk jöttek a házbeliek. A gazdát szép tiszta ágyban feküdve találtuk. Éppen sakkozott egy fiatalemberrel.

Kissé fagyos fogadtatása volt váratlan megérkezésünknek. Elmondtam bejutásunk kalandos történetét, nekünk is van gazdánk, örültünk az eb kutyahűségének. S végül a sakk-matt helyzetet. Erre felnézett a sakktábláról a gazda (eddig tekinté-
tére sem méltatott!), s jó ízes darabossággal ennyivel tisztázta a csodát:

– Hát Sakknak hívjuk a kutyát, azért csóválta a farkát.

– Gyuri bácsi, Pályiban biztosan van kétszáz kutya. Egyiknek se tudom a nevét. A magáénak sem tudtam. Látja: ilyen az én Gazdám. Gyógyulást kívánok. Köszönöm, hogy befogadtak.

Isten a kutyák nevét is ismeri. Mennyivel inkább az emberét: „neveden hívtalak” (Ézs 43,1).